

Datum

30-4-2026

Betreft

Aanpak online criminaliteit en digitale weerbaarheid

Bijlage

Raadswijzer Weerbaarheid online criminaliteit

Contactpersoon RSIV

Tim Schraa | Tel: 06-48260813 | E-mail: t.s.schraa@zoetermeer.nl

Geachte burgemeesters en raadsleden van de gemeenten in de eenheid Den Haag,

Veel gemeenten werken aan een nieuw coalitieakkoord. Dat is geen eenvoudige opgave. Er moeten keuzes worden gemaakt uit maatschappelijke thema's. Met deze brief vraag ik uw aandacht voor de snelle toename van online criminaliteit. Een thema dat minder zichtbaar is, maar des te urgenter.

Online criminaliteit is de snelst groeiende vorm van criminaliteit. Uit de Veiligheidsmonitor 2025 van het CBS blijkt dat maar liefst 17% van de inwoners van regio Den Haag jaarlijks slachtoffer wordt van online vormen van criminaliteit, zoals phishing, hacking, online oplichting, bedreiging of sextortion. Het gaat landelijk om ongeveer 2,5 miljoen mensen per jaar, ofwel meer dan 6.500 gevallen per dag. Het CBS laat bovendien zien dat in de provincie Zuid-Holland bij 23,6% van de slachtoffers van online criminaliteit sprake was van emotionele, psychische of financiële gevolgen, het hoogste percentage van alle provincies. Tegelijkertijd ontwikkelen digitale dreigingen zich razendsnel. Criminelen maken gebruik van nieuwe technologieën, misbruiken kunstmatige intelligentie en richten zich steeds vaker op kwetsbare groepen zoals jongeren, (minder digitaal vaardige) ouderen en (kleine) ondernemers. Daarmee is digitale veiligheid geen technische aangelegenheid, maar raakt het aan alle gemeentelijke beleidsterreinen: van jeugdbeleid en onderwijs tot zorg, economie en het sociaal domein.

Om de samenleving te beschermen tegen online criminaliteit dient de digitale weerbaarheid van inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers te worden versterkt. Daarin speelt de gemeente, als lokale overheid dicht bij de inwoner, een belangrijke rol.

De VNG heeft onlangs de *Raadswijzer weerbaarheid online criminaliteit* uitgebracht (bijlage). Deze handreiking biedt inzicht in wat online veiligheid betekent op lokaal niveau, wat gemeenten kunnen doen en welke keuzes u als raad kunt maken.

Regionale samenwerking

Online criminaliteit houdt geen rekening met bestuurlijke grenzen. Daarom zet het Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (RSIV) in op een regionaal verbonden aanpak. Als netwerkorganisatie van en voor de 27 gemeenten van de eenheid Den Haag, het Openbaar Ministerie en de politie ondersteunt het RSIV de regio bij de aanpak van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. De ketenregisseur verbindt lokale, regionale en landelijke partners en initieert regionale campagnes om de digitale weerbaarheid te vergroten. Hierdoor ontstaat meer regie, samenhang en slagkracht dan gemeenten afzonderlijk kunnen realiseren.

Oproep aan u als raad

Wij, als RSIV in samenwerking met de politie en het OM, vragen u om online veiligheid en de aanpak van online criminaliteit nadrukkelijk een plek te geven in het nieuwe coalitieakkoord. Door nu te investeren in digitale weerbaarheid kan veel schade worden voorkomen. Samen met de cyberburgemeester hebben wij daarom de volgende tekst opgesteld voor het coalitieakkoord:

“Jaarlijks wordt 17% van onze inwoners slachtoffer van online criminaliteit, zoals phishing, hacking, online oplichting, bedreiging en sextortion. Daarom investeren wij in een preventieve aanpak om de digitale weerbaarheid van onze samenleving te versterken. We bieden voorlichting aan kwetsbare doelgroepen en hebben oog voor de slachtoffers. Dat doen we niet alleen, maar samen. Met scholen, bibliotheken, politie, het openbaar ministerie, het bedrijfsleven en andere maatschappelijke partners. Omdat online criminaliteit niet stopt bij onze gemeentegrens, werken we in de regio samen met het RSIV en hiermee met alle partners binnen dit expertisenetwerk.”

Tot slot

Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief? Dan kunt u contact opnemen met Tim Schraa, regionaal ketenregisseur online criminaliteit. Hij kan u ook helpen het onderwerp te introduceren voor (nieuwe) raadsleden.

Met vriendelijke groet,

Nadine Stemerding

Cyberburgemeester regio Den Haag